

Sygn.akt III AUa 889/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lutego 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Barbara Orechwa-Zawadzka

Sędziowie: Sławomir Bagiński

Dorota Elżbieta Zarzecka

Protokolant: Magdalena Zabielska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 lutego 2021 r. w B.

sprawy z odwołania M. K.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o wypłatę świadczenia niezrealizowanego

na skutek apelacji wnioskodawczyni M. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 12 listopada 2020 r. sygn. akt V U 1181/20

oddala apelację.

S. B. O. D. E. Z.

Sygn. akt. III AUa 889/20

UZASADNIENIE

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzją z 28 sierpnia 2020 r. wydaną na podstawie przepisów ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2020 r. poz. 174), ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 53 ze zm.) oraz ustawy z 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. z 2019r. poz. 1622) odmówił M. K. prawa do wypłaty świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, jako świadczenia niezrealizowanego po zmarłym H. K..

Powyższa decyzja została zaskarżona przez M. K., która wniosła o stwierdzenie nieważności decyzji z 28 sierpnia 2020 r. oraz o wypłatę świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji przysługującego jej ojcu H. K. za okres od października 2019 r. do sierpnia 2020 r. W uzasadnieniu odwołania skarżąca wskazała, że wniosek o świadczenie uzupełniające dla jej ojca nie został rozpatrzony przez 9 miesięcy tj. od 28 października 2019 r. do 3 sierpnia 2020 r. Podkreśliła przy tym, że w chwili złożenia wniosku w październiku 2019 r. KRUS dysponował dokumentami i posiadał wiedzę na temat schorzeń H. K., na podstawie których dopiero w sierpniu 2020 r. po licznych ponagleniach, wydał orzeczenie o trwałej niezdolności w/w do samodzielnej egzystencji.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy w Białymstoku wyrokiem z 12 listopada 2020 r. oddalił odwołanie.

Sąd ten ustalił, że H. K. (ojciec odwołującej M. K.) złożył w 30 października 2019 r. wniosek o przyznanie świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (k. 92 akt organu). Z uwagi na brak zaświadczenia o stanie zdrowia H. K. został poinformowany o przesunięciu terminu rozpatrzenia wniosku o świadczenie uzupełniające wraz z informacją, iż po nadesłaniu zaświadczenia na druku N-14, sprawa zostanie skierowana na badanie lekarskie (k. 96 akt organu). W dniu 3 sierpnia 2020 r. lekarz rzeczoznawca Kasy wydał orzeczenie stwierdzające trwałą niezdolność H. K. do samodzielnej egzystencji od 25 listopada 2019 r., które w dniu 5 sierpnia 2020 r. wysłano do zainteresowanego pocztą (k. 99 akt organu).

H. K. zmarł 6 sierpnia 2020 r. (k. 14 akt sprawy), wobec czego ZUS zaniechał wydania wobec niego decyzji o przyznaniu świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji.

19 sierpnia 2020 r. M. K. wniosła skargę dotyczącą świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji H. K., w której domagała się wypłaty należnego zmarłemu świadczenia uzupełniającego za okres od października 2019 r. do sierpnia 2020 r. (k-109), zaś w dniu 20 sierpnia 2020 r. złożyła ponaglenie dotyczące przewlekłości postępowania w rozpatrzeniu wniosku o w/w świadczenie (k. 124-138 akt organu).

Zaskarżoną decyzją z dnia 28 sierpnia 2020 r. organ rentowy odmówił skarżącej prawa do wypłaty świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, jako świadczenia niezrealizowanego po zmarłym H. K..

Sąd Okręgowy powołał art. 101 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2020 r., poz. 53 ze zm.) zgodnie z którym prawo do świadczeń ustaje ze śmiercią osoby uprawnionej, a także art. 136 ust. 1 tej ustawy, w myśl którego w razie śmierci osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenia określone ustawą, świadczenia należne jej do dnia śmierci wypłaca się małżonkowi, dzieciom, z którymi prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku - małżonkowi i dzieciom, z którymi osoba ta nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego, a w razie ich braku - innym członkom rodziny uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba.

Zdaniem Sądu Okręgowego, wprowadzie stosownie do powołanego przepisu M. K. należy do osób uprawnionych do świadczenia niezrealizowanego przez zmarłego ojca H. K., jednakże z uwagi na charakter spornego świadczenia, jakim jest świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji konieczne jest odwołanie się w tym przypadku do ustawy z 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. z 2019 r. poz. 1622). Ustawa ta określa warunki przyznania przedmiotowego świadczenia, a także zasady jego wypłaty. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 tej ustawy w sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie, dotyczących postępowania w sprawie świadczenia uzupełniającego, wypłaty tego świadczenia, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z wyjątkiem art. 136 tej ustawy.

Zdaniem Sądu Okręgowego świadczenie uzupełniające z tytułu niezdolności do samodzielnej egzystencji przyznane ojcu odwołującej nie mogło być potraktowane, jako świadczenie niezrealizowane.

Mając na uwadze powyższe Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

Apelację od powyższego wyroku złożyła odwołująca. Zaskarżyła go w całości i zarzuciła brak odniesienia się przez Sąd Okręgowy w Białymstoku do braku wydania decyzji w sprawie świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego H. K. w okresie od października 2019 r. do sierpnia 2020 r.

Wskazując na powyższe wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz odwołującej kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja była niezasadna. Sąd Apelacyjny podziela ustalenia oraz ocenę prawną dokonaną przez Sąd I instancji.

M. K. domagała się wypłaty po zmarłym 6 sierpnia 2020 r. ojcu, H. K., niezrealizowanego świadczenia, tj. świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, o którym mowa w ustawie z 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. z 2019 r. poz. 1622) za okres od października 2019 r. do sierpnia 2020 r. Ustawa ta określa warunki przyznania przedmiotowego świadczenia oraz zasady jego wypłaty. H. K. 30 października 2019 r. złożył wniosek o przyznanie takiego świadczenia, jednak ze względu na brak zaświadczenia o stanie zdrowia ubezpieczonego, termin rozpatrzenia wniosku został przesunięty, a sprawa została skierowana na badanie lekarskie. Zgodnie z art. 27 § 1 w/w ustawy ustalenie prawa do świadczenia uzupełniającego, na wniosek złożony do dnia 30 listopada 2019 r., następuje w terminie nie dłuższym niż 60 dni od dnia wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, a taką okolicznością w omawianej sprawie było uprawnienie się orzeczenia lekarza rzeczoznawcy Kasy. Lekarz rzeczoznawca Kasy wydał orzeczenie stwierdzające trwałą niezdolność badanego do samodzielnej egzystencji od 25.11.2019 r. po zaocznym rozpatrzeniu sprawy O3.08.2020 r. Orzeczenie te zostało wysłane H. K. 5 sierpnia 2020 r, zaś 6 sierpnia 2020 r. ubezpieczony zmarł.

Oceniając, czy odwołującej przysługuje po zmarłym ojcu niezrealizowane świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji Sąd Okręgowy zasadnie odwołał się do art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, w sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie stosuje się przepisy ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z wyjątkiem art. 136. Niemniej jednak właśnie art. 136 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych reguluje zasady przyznania prawa do niezrealizowanego świadczenia w związku ze śmiercią osoby ubiegającej się o świadczenie. Zgodnie z tym przepisem w razie śmierci osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenia określone ustawą, świadczenia należne jej do dnia śmierci wypłaca się małżonkowi, dzieciom, z którymi prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku - małżonkowi i dzieciom, z którymi osoba ta nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego, a w razie ich braku - innym członkom rodziny uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba. Odwołująca należy do kręgu tych osób jako córka zmarłego H. K.. Niemniej jednak art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji wyraźnie wyłącza możliwość zastosowania art. 136 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zatem Sąd Okręgowy zasadnie stwierdził, że świadczenie uzupełniające przysługujące uprawnionemu, tj. ojcu odwołującej się nie może być wypłacone jako świadczenie niezrealizowane.

Mając powyższe na uwadze, apelacja podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.